

PREMIS PLOMA DE FERRO 2018

narracions guanyadores de la categoria adulta

Ho organitza

Ajuntament de Capdepera

Hi col·laboren

i.e.s. Capdepera

Associació Cultural

Cap Vermell

El jurat d'aquesta edició va estar format per **Joana Abrines Martínez, Iván Guerrero Martín i Salvador Sánchez Sánchez.**
S'hi presentaren un total de **73 narracions.**

ÍNDEX

BRUIXES p. 4

Primer premi

Miracle Sala i Farré

MALA LLUNA p. 15

Segon Premi

Joan Carles González Pujalte

MAR I MUNTANYA p. 21

Mercè Piera

Tercer premi

LA RECERCA p. 30

Joan Cabalgante Guasp

Premi local

BRUIXES

Primer premi

Miracle Sala i Farré

El primer dibuix que va fer la meva germana va ser l'àvia estirada al mig de les parades de verdures. La imatge costava d'interpretar, però ella ho tenia molt clar i així em va respondre quan li vaig demanar què representaven aquells gargots: "L'àvia. És al mercat i aquí hi ha tomàquets i enciam."

No vaig preguntar per què l'havia feta estirada. Vaig agafar el dibuix i no el vaig ensenyar a ningú, sinó que el vaig guardar i no el vaig tornar a treure fins poc temps més tard, un dia que vaig acompanyar l'àvia a plaça. Com cada dissabte, em vaig enganxar a les seves faldilles perquè em portés al mercat. Ella es passava una bona estona triant la fruita i la verdura, i jo aprofitava per mirar. Comptava les caixes que els pagesos posaven sota la porxada de l'ajuntament, revisava mentalment els noms de la mercaderia, comprovava si hi havia bolets o algun altre producte de la temporada i em frisava per travessar la plaça i arribar a l'altra banda, on llavors em podia passar tot el matí observant els pollastres i els ànecs, escoltant com piulaven els polls dins els cistells o les gàbies.

L'àvia es va ferir mentre comprava albergínies i jo vaig veure com es desplomava sobre les caixes. Va morir al cap d'una setmana. La meva germana se'n recorda vagament. Només tenia tres anys. La meva germana es diu Cecília i és bruixa.

Ens portem quatre anys, i jo tinc molt present el dia que va néixer. Faltava poc per a Tots Sants i fèiem panellets a la cuina de casa, la mare, l'àvia i jo. El pare encara era a treballar, en una fàbrica

de pinsos, als afores de la ciutat. Ningú s'imaginava que la mare trencaria aigües abans d'hora. Estava traient una plata del forn, i de sobte va gemegar. Els panellets van caure per terra i l'àvia va sostenir la mare com va poder: "Tranquil·la, tranquil·la, respira fondo".

Jo em mirava l'escena d'un tros lluny. M'havien preparat força per a aquell moment: "Tindràs un germanet o una germaneta", un Miquel o una Cecília. Però no arribava mai i a mi em semblava que havia estat esperant tota la vida. Ara no sabia si creure-m'ho i la meua cara devia ser mig d'admiració mig d'espant. La veu de l'àvia em va fer reaccionar: "Nena, corre a buscar la Pepita."

La Pepita era la veïna i tenia cotxe. El pare s'havia endut el nostre. Jo vaig fer el que em deien i, al cap de no res, la Pepita va entrar al pis d'una revolada i va ajudar l'àvia a conduir la mare fins a baix, la va fer pujar al cotxe i la va portar a l'hospital. Hi van anar totes tres i jo em vaig quedar a casa. La Pepita em va prometre que faria venir el seu marit per tenir cura de mi. Però no va aparèixer. Vaig collir els panellets de terra i vaig omplir la plata de nou, donant formes a la massa d'ametlles i sucre. Provava de fer caps de criatures, però em sortien figures molt estranyes. De tota manera, les vaig ficar al forn, i me'n vaig anar a jugar. Les nines em van distreure de tot, fins que va arribar el pare i es va posar a cridar: "Què es crema, aquí?"

El vaig anar a trobar de pressa i li vaig tocar un genoll mentre ell treia del forn la safata ben negra i el pis s'omplia de fum. "La mare és a l'hospital."

El pare em va portar a conèixer la meua germana un dia que hi havia molta boira. La meua primera "molta boira". Era com si pel carrer només caminéssim el pare i jo, i de tant en tant, individus que escopia la boira com un llençol que expulsa els contorns dels seus fantasmes.

A l'hospital, la Cecília mamava i jo no li podia treure l'ull de sobre. La mare va allargar-me un braç i em va tibar cap al seu cos. Li vaig fer un petó. "Fes-n'hi un a la Cecília, també, però vigila, que és molt petitona."

Vaig acostar la cara al caparró de la meva germana i vaig plantar el nas sobre els cabells foscos. Aleshores va ser quan vaig sentir la seva olor intensa, que no l'ha deixada mai. Amb el temps m'he demanat si les bruixes desprenen un aroma especial.

En sortir de la visita, vam anar a comprar una dotzena d'ous i els vam portar al convent de Santa Clara. L'olor de la Cecília em devia haver despertat la meva percepció de les coses. Encara hi havia boira, i jo inspirava l'aire com si m'hagués d'empassar les cases una per una. La boira ja no em semblava un llençol, sinó un fum que sortia de les parets amb gust de pedra humida. Les petjades de la gent repicaven sobre l'enllosat com si el calçat tingués l'ensurt d'ensopegar amb el fred a cada pas. També recordo que em menjava part de la bufanda amb què el pare m'havia embolicat el coll. I la llana tenia la flaire de les seves mans barrejada amb aquella que havia percebut en el cap de la meva germana.

Vam deixar els ous i una propina a les monges: havien de resar perquè el dia del bateig fos ben assolellat. Però quan vam batejar la Cecília va ploure com jo no havia vist mai. Anàvem tots tan xops –fins i tot la meva germana, per molt que la mare l'hagués entaforada entre tres o quatre mantes– que el capellà va fer aquest comentari: “Primer li eixugarem l'aigua de la pluja, i seguidament la banyarem amb l'aigua santa.”

Potser les monges no havien resat prou, vaig pensar jo. L'àvia, en canvi, va dir que sort n'hi havia hagut. Que si no hagués estat per elles, no hauríem ni pogut sortir de casa pel temporal.

La Cecília no va parar de plorar i va agafar un encostipat que li va durar tot l'hivern.

No fa cara de bruixa. Jo, almenys, no m'imagino les bruixes com ella. Té la mirada d'una flor i mou el cos com si moguéssim el pinzell, amb traços molt fins. La Cecília és pintora i li agrada vestir-se amb colors vius. Es va fer amiga dels que porten les parades dels llibres vells i la dels antiquaris, dos estants situats a la cantonada de la plaça. Si ocupava poc tros, com els va prometre, li permetien instal·lar-se al mig de tots dos i, des d'aquell lloc, els dies de mercat, pintar i vendre el que li

vingués de gust. La Cecília va muntar-se un cavallet, va agafar una taula de pintures i unes quantes teles de la seva col·lecció. I va començar a vendre. I va vendre molt. També va anar rebent encàrrecs, que treballava des de casa. I des de no fa gaire, fa retrats. Són uns retrats fets a la seva, amb cortines a banda i banda i la cara de la persona o el cos sencer, si així ho prefereix, centrada al mig, o bé mig amagada per una bambolina. Els fa més atlètics del que són i l'únic que intenta recrear de manera real és el rostre.

Abans que ella decidís plantar-se a pintar gent, solíem anar juntes al mercat i remenàvem els pilots de roba com si busquéssim tresors amagats, fins que trobàvem un diamant en forma de pantalons o de camisa. Ara, mentre ella dibuixa sota les voltes, jo aprofito per endreçar documents a l'arxiu episcopal. La meva feina, que compagino amb la universitat dos cops per setmana, consisteix a informatitzar alguns inventaris de material molt antic. Els darrers temps he treballat amb catàlegs del segle XVII. Vaig demanar al mossèn encarregat si em podia deixar tocar i mirar aquests documents, i ell em va portar a l'acte cap a unes lleixes plenes de pols, amb un pas alegre i emocionat. Va bufar la pols d'un arxivador i me'l va acostar. "La pols no els fa res, als papers. El que és problema és la humitat."

A dintre hi havia papers esgrogueïts, amb clapes de brutícia, el clar testimoni del pas dels segles. "Aquestes taques, rai. Fan més mal les que estan escrites."

Quan surto aviat de l'arxiu, corro cap a la plaça per si puc rescatar encara algun saldo. La meva germana, mentrestant, aixeca el cap del cavallet, contempla el seu model i pinta.

Una taca gran. El procés contra Marina Barelles. D'origen francès. Gavatxa, havia escrit el notari de l'acusació. La Marina havia explicat davant del batlle i alguns altres homes que era vídua i que per això s'havia de guanyar les garrofes venent remeis i ungüents. Que vivia fora de la muralla, en una cabana molt a la vora del riu. Que allà la visitaven alguna tarda, abans que tanquessin les portes de

la ciutat, altres dones que, com ella, arplegaven herbes i pólvores per preparar les seves pòcimes i medecines. Que ho feien a fi de bé. Que amb els seus mètodes havien consolat molts dolors. Tot això ho confessava abans que la fessin seure al banc, però li havien tret la roba i tenia una cadena lligada al coll. El seu home havia estat pagès i havia mort per l'epidèmia. Que no li fessin mal, mare de Déu. Que l'ajudés, verge santíssima. Que era bona, Santa Maria. El botxí l'estirava sobre el banc i el batlle li exigia noms. Ella no en recordava cap, li havien fugit tots de la memòria al moment que havia entrat en la penombra d'aquella habitació. Els havia llançat tots per la finestra de la por. Aquells homes l'acusaven de tenir tracte amb el diable, de celebrar juntes per indrets de la plana, i ella, en canvi, sol·licitava la compassió de Déu, la Verge i tots els sants. No diria ni un nom. Les mans eren torçades darrera l'esquena. Mai no revelaria amb quines dones s'intercanviava els secrets de l'ofici. El botxí semblava arrencar-li els braços. No li arrencaria pas els noms. Fins a quin punt podria suportar el dolor? D'acord, que l'afluïessin, pel bon Jesús, i potser diria alguna cosa, o més ben dit, mouria el cap per substituir la veu. El mal gairebé no la deixava parlar. Molt bé, sentenciava el batlle, satisfet. Nosaltres direm els noms i tu dius que sí. Joana Sallans. Sí. Núria Porés. Sí. Carme Mariot. Sí. Una altra. Sí. Una altra. Sí. Qualsevol. Sí. Sí. Sí. Blanca Barelles. Sí.

Aquelles dones no eren bruixes. La Cecília, sí. Aquelles dones eren acusades de crims inexistents, excuses del seu temps, febleses dels seus veïns. Però no eren dolentes. La meva germana, tampoc. Sembla, però, que només jo detecto les seves aptituds de bruixa, i em guardaré prou d'insinuar-ho a algú altre. Ni que fos una altra època, no vull pas portar un càrrec de consciència a partir de conseqüències que ni jo mateixa podria controlar. Com la Marina Barelles. Fou absoluta després de molts patiments, incapaç de resistir més sofriment i les amenaces constants dels seus perseguïdors, fins a tal punt que lliurà la seva pròpia germana a les mans del botxí. Darrera el seu procés, vaig llegir el de la Blanca. Molt més breu, molt més dur. Sense noms ni cops de cap. Sense negacions ni afirmacions ni gest de cap mena. Es devia resignar a un final solitari, morint a la forca, esperançada

en els judicis de l'altre món. I per sobre de tot, possiblement, perquè sabia que amb la seva condemna rescabava la innocència de la germana. O la Marina o ella. Sabia que ells en volien o l'una o l'altra. Per sort, la seva va ser una de les últimes condemnes capitals contra les bruixes.

A vegades, mentre resol algun encàrrec o remata alguna pintura, la Cecília demana als clients que s'esperin. I sovint s'asseuen en una banqueta que hi ha al davant de la parada, com jo, i repassem junts el vaivé del personal. Un matí de dissabte un noi s'instal·la al meu costat: "Sou germanes, oi?"

La Cecília té els cabells curts, foscos i llisos, i els ulls, blaus. Jo, en canvi, tinc els ulls negres, i porto una cabellera rossa i arrissada fins a mitja espatlla. Pel que fa al cos, sense ser grassa, sóc força més corpulenta que ella. A simple vista no ens assemblem de res; ara bé, mirades de prop les nostres cares són bastant iguals, amb un clot al mig de la barbata, i tothom que parla amb nosaltres diu que tenim la veu clavada i que gestualitzem de la mateixa manera.

Però jo, a aquest noi, no l'havia vist mai. "És que, quan passo, molt sovint et veig aquí asseguda. Si no ets una amiga molt amiga deus ser la seva germana."

La Cecília l'ha convocat de seguida i no he tingut temps de començar una conversa amb cara i ulls amb ell. Quan s'ha aixecat per anar a la parada me l'he mirat més bé. Caminava segur amb uns texans i una samarreta blanca. M'ha semblat un físic perfecte i he pensat que el traç de la meua germana no l'hauria d'exagerar gens.

Però quan s'ha assegut al tamboret i he vist la Cecília amb el llapis a la mà, m'ha vingut una fiblada al pit. De cop, he sabut que aquella pintura que tot just s'estava encetant comportaria seqüeles fatals. Ell seia quasi a tocar del taulell de l'antiquari, i una de les peces que més ressaltava de l'exposició era un amoret de metall negre que es tapava els ulls. Potser era un àngel. "No!"

Tots s'han espantat en sentir el meu crit. La Cecília, la primera. El noi també, i m'ha mirat com si pensés que jo no hi era tota. L'antiquari estava gestionant una venda i s'ha girat amb cara de pocs amics. La multitud que passava s'ha aturat un moment, com una pel·lícula que s'encalla, i ha

remprès la marxa tot seguit, com si res. “Cecília, no el pintis!”

M’he acostat a la parada amb les galtes vermelles. La meva germana ha deixat un moment les eines sobre una taula i m’ha vingut a trobar. “Però què et passa? Et trobes bé?”

El noi em mirava i m’hauria agradat saber com es deia, perquè tenia ganes d’abraçar-lo i endur-me’l, fer-lo sortir de la plaça, passejar amb ell fins al parc i estirar-me a l’herba. I mirar el sol, ben agafats. “No el pintis, Cecília.”

Ella m’aguantava els braços com dient-me “fes el favor”, i jo intentava desempallegar-me’n, però m’era difícil. M’estrenyia amb massa força. “Li faràs mal.”

Els ulls de la Cecília s’han tancat de ràbia i m’ha empès cap al centre de la plaça. He estat a punt de caure, i m’he adonat que molta gent s’havia tornat a aturar i contemplava l’espectacle. El noi continuava assegut i quan ha vist que jo quedava fora de combat s’ha girat cap a la meva germana. “Va, que és per avui...” I m’ha saludat amb una rialla. Crec que s’ha imaginat que era una qüestió de gelos. Que ha suposat que em feia peça i que volia impedir que la Cecília passés una bona estona amb ell, mirant-lo i transcrivint el seu atractiu sobre un llenç. És cert, m’agradava molt, però les meves raons eren molt més serioses. Eren raons de bruixeria.

Des que vam començar a estudiar que no vivim a casa. La Cecília comparteix pis amb una colla d’amics; jo amb uns altres. Molts dies quedem i anem a passejar o a menjar plegades, o ens trobem a casa, on els pares sempre ens reben contents. Com el diumenge, en què gairebé és obligat fer-los una visita i dinar en família.

A l’endemà de la topada amb la Cecília a la plaça i l’ensurt del noi, no tinc ganes de llevar-me. A fora fa sol, i des del pis on m’estic puc veure les teulades que el vent ha netejat de boira. El cel és d’un blau lluent que fa mal als ulls. Però, tot i que aquest matí convida al passeig, a fer unes tapes als bars de la plaça, a agafar la bici i rondar per les velles carreteres dels afores de la ciutat, tot i que és el matí d’un diumenge ideal, jo preferiria quedar-me a casa i dormir al sofà o al llit mateix.

No despertar-me fins demà. Preferiria que aquest diumenge no existís.

Cap a mig matí, m'estranya un rebombori que es produeix a baix, en una placeta propera on aquest migdia hi havia previst un concert de música popular. Aparto les cortines dels finestrals del menjador i veig algunes corredisses pel carrer. Hi ha algú que crida, fins i tot que plora, i decideixo baixar per veure què passa i si hi puc fer alguna cosa.

El meu pressentiment s'ha complert. Al capdavant de les escales de l'església, al costat d'on s'aixecava l'escenari, jeu un cos sense vida, i al seu voltant s'hi congria un cercle de gent. Des de la porta del meu edifici, endevino ja la samarreta i els vaquers. És ell, esclar. Corro fins allà i intento arribar al seu cos, comprovar amb els meus dits que els seus muscles han perdut tota la vigoria d'ahir. Un home ordena "No el toqueu", malgrat que ell mateix li palpa les espatlles i la banda del cor, incrèdul, somicant, "No el toqueu, que ara ve una ambulància". Algú demana qui era. Un "xispes" que treballava per a una empresa d'audiovisuals. Altres pregunten què ha passat. No ha assegurat prou bé l'escala des d'on tenia intenció de fixar algun cable, i n'ha caigut. Una caiguda que ha estroncat la seva vida i els nostres cors.

-Ho saps?

La Cecília menja patates rosses asseguda al divan de vora el balcó, se les acosta a la boca amb una mà i amb l'altra sosté un xerès. La mare hi va parlant des de la cuina, mentre prepara el sofregit de l'arròs. El pare ha sortit a donar un volt. "Què vols que sàpiga, ara?"

Em dol aigualir la seva mirada tan neta. Per això deu ser que en comptes d'explicar res em llenço a la seva falda, amago el cap entre els seus genolls i arrenco a plorar maldestrament. La mare s'afanya a venir, em posa les mans a les espatlles i fa un esforç per fer-me incorporar, mentre la Cecília m'acaronava els rissos dels cabells. Deixen passar l'estona sense demanar-me res més i jo em vaig calmant de mica en mica, encara agenollada i entremig dels braços de totes dues. Quan el pare entra a casa, crida des del rebedor estant: "Hi ha hagut un accident a la placeta!"

Espera la resposta de la mare, o d'alguna de nosaltres, un retorn que necessita per no continuar parlant en va. Sorprès, avença cap al menjador i, tot i que ens veu abraçades i el primer que voldria demanar és per què, li surt el que tenia encantat a la boca des del moment d'entrar: “Un mort.”

La Cecília, aleshores, m'aparta per aixecar-se i em mira a la cara, fixament: “Qui és?”

Ja fa més d'una setmana que la Cecília està malalta. És des del diumenge fatídic. Quan va saber que el noi accidentat era el mateix que ella havia pintat el dia abans, es va enfonsar. Després d'escoltar-nos al pare i a mi, va tornar a recolzar l'esquena al sofà i d'allà no es va moure fins que la vam aixecar, al cap d'una estoneta, per acompanyar-la al llit. Tenia la cara molt pàl·lida i semblava que tingués un tel als ulls, sense poder obrir la comporta de les llàgrimes. No podia plorar, i tampoc no li sortien gaires paraules. De tant en tant m'estrenyia la mà i mussitava: “era ell”, o “tu ho vas dir”, o bé “en el meu quadre també estava enfilat dalt d'una escala.”

Finalment, hem decidit portar-la a l'hospital. Fa tants dies que quasi no menja, que les galtes se li han ensorrat, i tota ella es va tornant una forma esprimatxada. Els metges li han diagnosticat una depressió ferotge, i li subministren medicaments en contra de l'angoixa i a favor de la gana i l'activitat. Ella es nega a fer res. Els pares els han explicat la funesta casualitat, però ells diuen que això ja ho portava d'abans, de fa molt. A mi em fa molta llàstima perquè em sembla que sé d'on ve tot, si és que hi ha d'haver un origen, i ve de molt enllà, del fons de la seva pròpia naturalesa. És perquè és bruixa i no ho sap. I no m'atreveixo a confessar res, almenys directament. Li conto de què van els documents que remeno a l'arxiu, m'empesco la manera de treure el tema de les bruixes d'abans i li insinuo alguna cosa de les bruixes del present, però ella no caça res. Es pensa que ho faig per tenir-la distreta. Pobreta. Li toco el cap, l'oloro i encara em sembla sentir la mateixa flaire del dia que el pare em va portar a l'hospital perquè la conegués.

Avui m'he llevat i l'he anada a veure. A la nit, la deixem sola i de dia ens rellevem per tenir-ne cura. Dormia com un soc i m'ha sabut greu despertar-la. M'he assegut al seu costat i me l'he agoitada una bona estona. Continuava tenint una expressió de culpa i dolor. Abans d'abandonar l'habitació per anar a buscar-me un cafè, li he volgut besar el front i he aspirat amb profunditat la seva olor. És el dia que l'he sentida més intensa, tant, que és com si m'hagués parlat. M'obligava a marxar, de l'hospital, de la ciutat. Que pugés al cotxe i que em deixés portar. Ja.

Com si m'haguessin sortit ales als peus, volava saltant les escales de l'hospital. He engegat el cotxe i he sortit del pàrquing. He intentat de mantenir els braços fluixos sobre el volant, per si la ruta es dibuixava tota sola, i al cap de tombar per alguns carrers, m'he trobat conduint per carreteres secundàries que portaven a pobles veïns. La primavera ja madura estava ben instal·lada als vorals i era un goig comptar les franges de verd que resseguia l'itinerari. M'he aturat en un pla uns quants quilòmetres enllà de la ciutat i he baixat del vehicle. He respirat fondo per si el nas em deia alguna cosa. Llavors m'he adonat que al voltant del pla s'estenien flors, mates i arbustos de tota mena. Els meus peus han caminat sols cap a aquella frondositat d'alçada menuda, i sense ser massa conscient del que feia, he anat arramassant brots d'aquí d'allà, alguna flor, fins i tot m'he sorprès gratant alguna arrel. Tot plegat, una mitja hora de recollida frenètica i tornada cap al cotxe, rabent cap a la ciutat, però no a l'hospital sinó a casa meva. He bullit aigua i he preparat un parell de litres de poció amb les herbes que m'havia endut del pla. I m'he afanyat un altre cop cap a l'hospital.

La Cecília estava desperta però estirada sota la flassada. La mare seia a la butaca que jo havia buidat un parell d'hores abans. Totes dues han quedat molt parades quan he entrat d'una revolada i he buscat amb ànsia el got de la tauleta. L'he omplert amb l'aigua d'herbes que portava i he agafat suaument el coll de la Cecília. "N'has de beure molta."

La mare m'ha ajudat a aguantar-la, i la meva urgència li deu haver fet gràcia, perquè reia quan m'ha demanat: "Què carall li dones?"

Sols li he explicat part de la història. Que algú m'havia recomanat una barreja de fulles, flors

i arrels tendres per reconstituir l'humor, que aquest matí havia sortit a donar un tomb, que tots els brots eren tallats d'avui, sí, que els havia trobats tots. L'altra part l'he callada. Que no sabia els noms de les plantes, que tampoc era capaç de dir-ne la quantitat que n'havia triat, que no estava segura de tornar a preparar un altre beuratge igual que aquell. I que –això no li podria dir mai– l'olor de la Cecília m'havia inspirat la meva medecina.

La mare anava assentint a mesura que m'escoltava, amb ganes d'intervenir tan bon punt jo hagués acabat la presentació dels fets. “Em fas pensar en l'àvia de casa, no en la teva, en la meva. Sabia fer pòcimes per tot tipus de mals, i ningú coneixia les herbes com ella...”

La Cecília obre els ulls. Pot ser que siguin més blaus que fa un moment? “Alguns, morts d'enveja –prosegueix la mare–, havien arribat a dir que era mig bruixa.”

La Cecília riu, per fi. I diu el meu nom, però no gaire alt, encara està massa tova. M'acosto a ella, ajupo el cap i el poso sobre el seu pit. L'oloro mentre ella em toca els cabells. Sento que fa olor de posar-se bona. I també sento la seva veu, cada vegada més clara: “O sigui que ets una bruixa?”

Marina

MALA LLUNA

Segon Premi

Joan Carles González Pujalte

Hora, les onze trenta. L'habitació és petita, modesta, bruta, amb un armari desproporcionat per a tal espai. Un llit, una tauleta, una cadira i un lavabo amb una aixeta que goteja amb una macabra cadència. A una paret, en perpendicular al llit, com correspon a una estratègia lúbrica, un mirall picat de mosques em torna la meva pròpia imatge cansada, negra, deprimida. Un mal lloc, sí. Un mal lloc per a un mal moment, sí, però és l'únic que he pogut trobar amb tanta urgència, un cau on resguardar-me, on em sento millor, això sí, si no obro les cortines d'aquesta finestra que dona a un no-lloc darrer de la ciutat ferida i amenaçada per les mateixes amenaces que a mi m'assetgen.

Ahir al vespre va passar per primer cop. Per sort era ja molt tard i d'una runa a l'altra vaig poder anar amagant-me com si em trobés enmig d'una ciutat en guerra. Va començar mirant-me malament quan vaig treure el gos a passejar després de fer unes copes a soles en un tuguri qualsevol del meu propi barri. Ara penso que ja feia dies que m'estava esperant, que la mala puta ho tenia tot calculat. Tornant, tibant de la cadena de l'animaló, que era visiblement esverat, vaig veure que m'havia inundat el jardí i la casa amb la seva bava de platí. Quan la vaig mirar exigint respostes, ella em va tornar la mirada amb mal gest, amb un odi que no li coneixia.

Imprudent, el gos se'm va escapar de les mans i quan vaig voler fer-lo tornar al meu costat, també em va ensenyar els ullals amb una ferocitat estranya en ell. Llavors, de dalt em va caure la

primera escopinada. Blanca, pastosa, inesperada, em va tocar el braç i em va fer un forat a la màniga fins a socarrimar-me un xic els pèls del braç. No va arribar a la pell aquella bava. No em volia pas matar, almenys no a casa o en aquell instant. Només em volia fer enrabiar, provocar-me.

Vaig anar de portaló en portaló mentre ella tensava i corbava els tentacles per tocar-me. I si no ho feia era, em sembla, perquè no ho volia fer en realitat. Jo crec que jugava, que volia espantarme. Era ja tard i finalment vaig poder amagar-me sota un pont esperant que arribés l'alba. Hi havia algú més amb mi, un algú a qui no vaig veure la cara, però a qui vaig sentir tremolar de por tota la nit.

Ja de dia, quan em vaig despertar, el meu anònim company havia marxat. Amb la barba crescuda i els ossos fets un drap, vaig tornar a casa. De les finestres sortia una fosforescència bruta. No podia entrar. Massa risc. I si ella era allà dins? Al jardí hi havia alguna cosa, un embalum, el gos amb la boca espantosament oberta. Era mort, estès al petit clap d'herba entre la figuera borda i el ficus. Un puny de formigues li vorejava els ulls i se li ficaven en corriol per les orelles.

Vaig buscar casa per casa algú conegut, algú que m'acollís. No vaig trobar ningú. He anat a l'oficina. Tampoc. Era tancada. Pel carrer no he vist ningú que m'oferís confiança. La poca gent que he vist m'ha mirat amb malfiança i alleugeria el pas si m'hi apropava. Alguna cosa veien en mi que els desagradava. La fosca ha vingut a poc a poc, avançant com una taca de sang sobre un sòl de marbre. No he menjat res. He intentat ordenar els meus pensaments però no he pogut. Al cel s'ha alçat ella, altiva i malcarada, amb un somriure brutal. I m'he sentit més sol que mai, sense nord ni sud, sense est ni oest, i a la ciutat enemiga, una màquina trituradora. Més enllà, el buit.

He entrat en un bar. Hi havia homes i dones quasi sense parlar, mirant-se fixament els ulls com demanant-se respostes a preguntes no formulades. M'he obligat a callar jo també. He tingut por

que m'agafessin per foll. No he volgut dir el que passava, potser perquè jo tampoc sabia el que estava passant. He demanat llet, no sé, potser per a alimentar-me un xic. I després un conyac, tota una ampolla, potser per atordir-me un poc. El cambrer m'ha mirat estranyat. M'ha caigut una mica d'alcohol al mostrador, maldestre com sóc, i de l'estranyesa ha passat a la impertinència mentre passava el drap damunt l'alumini i buidava el cendrers a la brossa. Per les finestres he vist la nit i una resplendor amenaçadora. He mirat els ulls de la gent amb insistència. Res. En ningú no hi havia res. Semblava tot un mostrador de maniquins.

Hi havia qui reia nerviosament, qui menjava un mos, qui fumava. La meva esperança que entrés algú conegut es va esvaïr a poc a poc, conforme passava el temps. Tot eren rostres desconeguts i en aquells rostres jo podia veure-hi com una por, com un dolor, no sé, alguna cosa, com un presagi, com un horror.

Em vaig fixar que ja eren menys. Consumien les seves cerveses i el seu temps sense massa pressa. Uns vuit, uns sis, uns tres, uns dos. Quan aquell barbut es va aixecar i va marxar, el cambrer va agafar l'escombria i va mirar el rellotge. Jo ja era l'últim client. Ho vaig entendre i vaig pagar.

Em vaig adonar que en les tres hores que havia estat omplint el cendrer d'aquella taula de burilles i el got un i altre cop d'un conyac de baixa qualitat, no m'havia tret la jaqueta i que portava la camisa inacceptablement suada i que lluïa a la màniga el forat produït per l'escopinada abrasiva. Quan vaig arribar a la porta per sortir vaig mirar amunt. La vaig veure amenaçadora, com si tingués contra mi alguna cosa que la fes odiar-me, alguna cosa com un deute que no havia pagat. Pels cantons tenia una forma irregular, com de serra tallant, i l'envoltava una arèola freda i pesant. Vaig sortir i vaig caminar. Al principi van caure dos, tres trossos de gel i algun floc d'àcid que no em va

tocar. Crec que ho va fer volent, això de no encertar. Cada vegada temia més el volum de la seva llum. Crec que si ho volgués seriosament ja m'hauria passat per sobre com una llengua maligna que m'hagués reduït a la inexistència.

Gel i àcid. Cada cop l'atac és més insistent. Em veig obligat a caminar més de pressa. Em fa mal el tou de les cames i em tiba per darrere de la cuixa una antiga lesió. Corro com puc. Comença a fer-me també mal el pit. Quasi xoco amb algun noctàmbul, quasi xoco amb algun fanal, amb alguna paperera, amb algun cotxe aturat, amb l'aparador d'una sabateria, amb els arbres, amb la meva pròpia ombra. Crec veure en alguns racons volums davallats, enderrocats, algun cadàver, gent amb qui algun cop m'he creuat, gent a qui creia morta i enterrada. I per sobre de tot, núvol macabre, un manyoc de mosques. I crec veure en algunes perspectives plegades per la foscor la grogor dels ulls de les hienes, el fred baf dels llops, la ira continguda dels rinoceronts, les ombres terribles d'una camada de gossos àvida de carn.

Hora, les onze trenta-sis. El tipus de recepció m'ha cobrat per endavant, malfiat. Em diu: «**Normes, què vol que hi faci?**». No és així, no es cobra per endavant en aquest establiments. Però em deu haver vist cara de qui s'ha de morir aquesta nit sense haver satisfet el compte. Potser fins i tot m'ha estafat, incapaç com sóc de comprovar el canvi. S'ha quedat el meu DNI.

L'habitació té un cendrer. Fumo una cigarreta i dos i tres i quatre. Per alguna raó no m'atreveixo a treure'm les sabates. Per alguna raó no m'atreveixo a res, em paralitzo i fins i tot voldria ser capaç de no pensar. El lavabo goteja. Les cortines estan tancades. D'algun lloc arriba una música com llatina, que s'atura d'un cop. D'algun lloc arriba com un batec, del fons de mi mateix, un ressò de la màquina que em dona vida. Ella, goluda, llepa el món; entra a poc a poc en totes les coses, dúctil, com les coses sibil·lines, fetes amb mala fe. M'atreveixo a mirar... no. Fumo més, sento que l'ambient s'espesseix. No és permès fumar, ho diu en un cartell en tres idiomes enganxat

a la porta juntament amb el cartell que mostra un incompreensible pla d'emergència. Però ningú no m'ho impedirà. Hi ha un armari desproporcionat. I un telèfon. Hi ha un telèfon i al seu costat una anotació que diu que abans de trucar s'ha de marcar el zero i que després de les deu no es serviran esmorzars. Marco el zero. Repasso mentalment els números que em conec de memòria, algun amic, l'ex-dona, el fill, els familiars més llunyans, persones conegudes per un motiu o un altre, per coses de la feina, gent que algun dia m'ha dit «**truca'm, no dubtis en trucar-me si necessites alguna cosa, ja saps on sóc**»; gent, no molta, a qui mai no hagués pensat en trucar si la situació fos una altra, gent qualsevol, algú que em pogués lliurar d'aquesta situació.

Però no n'hi ha, de respostes. Mes enllà del fil hi ha el terrible silenci dels vençuts, em sembla, o senzillament el buit dels qui no són on un voldria ser. Embogeixo marcant a l'atzar, fent rodar els dits d'una forma impensada. Una veu insulsa em comunica que no hi ha cap abonat amb tal número ni a tal ni a qual. Maleeixo. En d'altres ocasions el no-res pastós i un contestador on gravo qui sóc, on sóc, què vull, què passa. Ho faig catorze, quinze cops. O un milió. Em truco a mi mateix i algú despenja. De la columna vertebral em neix una electricitat histèrica. Però ni hi ha cap veu ni cap respiració. Més no-res. ningú no contesta, per molt que insisteixo i crido.

Per mesurar la situació, malgrat la meva desmesurada ansietat, m'apropro novament a la finestra. No vull mirar però ho faig. El món s'ha tornat d'una blancor feridora. Els metalls s'han corromput, la pedra ha perdut forma, s'ha foradat. Els arbres semblen morts, secs, corcats per la borratxera d'uns enormes cucs que li xuclen la saba. I no hi ha ningú, només alguna ombra fugissera, alguna amenaça traïdora. Ja és mitja nit. El blanc i el negre s'ha ensenyorit de tot. Als edificis cúbics que amaguen l'horitzó amb el seu ciment impersonal hi ha poques finestres il·luminades. Quasi tot, o tot, respira una absència de vida que pesa com un univers.

Torno al telèfon, àvid de veu humana i desitjos de que algú em llenci un cable, que em vingui a buscar, que em tregui d'aquest malson. Truco a recepció. No l'agafen. Em ve al cap la imatge del meu gos. No sento res per ell, tant que l'estimava. Encara no l'he plorat. Boca oberta, ulls grocs, la tibantor de la mort a les barres; aquella mirada de por. Ànsia. I algú penja i despenja immediatament l'auricular. Tut, tut. Sóc o no sóc sol en l'edifici? Marco números de coneguts novament. Deixo missatges apurats, nerviosos, en dos o tres contestadors, embarbussaments, contradiccions, desesperes, exabruptes. Veniu, sóc aquí, ajudeu-me, i crido l'adreça, el nom del carrer, resumeixo la situació. Més enllà de mi, d'aquesta estança, de la presó, el món, la blancor càustica de la mort, la negror feridora de la vida, encara amb els ullals esmolats i grocs com els del meu gos mort.

A fora vibra la gran amenaça. Ho veig no volent mirar. Empès per una virulenta conformació de la gravetat de l'assumpte, empaito l'armari amb molta dificultat contra la finestra. Suo. Tapono el forat per on podria escolar-se aquesta mala bèstia, la meva assassina implacable. A la part que ha quedat lliure per absència del moble paro l'orella per saber qui hi ha més enllà. Ressona de l'altre costat la tènica vibració dels silencis. O no, potser hi ha una fresa, no sé. Dubto. Pico amb el puny violentament fins deixar al pany de la paret unes taques de sang, una empremta de mi mateix. Més no-res.

De l'altre cantó de l'habitació, des de la porta, ara ho sento amb nitidesa, ve un cert mormol, com unes paraules en idioma que no entenc. Temo obrir. Mitjanit ja. Per sota la porta hi ha un moviment d'ombres amb un paorós silenci. Una terrible paüra em recorre el cos des dels talons al clatell. Poso la jaqueta rebregada a la ranura per no haver de patir aquestes presències. Tibo del llit i l'empenyo fins a col·locar-lo contra la fusta de la porta, i la cadira, i la tauleta. Sóc al centre de l'habitació sota la freda boirina d'una bombeta cagada de mosques. Allà on hi havia l'armari es

distingeix un quadrat més blanc que la resta de la paret. Em veig al mirall. Sóc un home cansat, perdut en una mínima porció de l'univers.

0'21 hores. El telèfon sona amb un repic macabre. Bombeta, espai buit, telèfon, llum i ombres, jo. Per l'esquena em corre una suor elèctrica. Tinc por. Vaig a l'envà i mentre sona el timbre encara pico amb força, crido. Silenci. Defalleixo. El telèfon ha deixat de sonar, més enllà de mi, del mar, no hi ha res, res, res. La bombeta defalleix també, com si volgués morir. La meva ombra entra i surt del volum d'aire que m'acull. No tinc pensament. Ni tan sols m'esvero quan torna a sonar el telèfon, insistent, pastós. M'aixeco entre foscor i llamps i l'agafo, me'l duc a l'orella. Quasi no dic res. O no dic res. 0'22.

Poc a poc de l'auricular va sortint una iridescència enganxosa que em regalima coll avall fins a embrutir-me la camisa. Un doll blanc, de sobte, com una sang bruta, surt disparada a raig i xoca contra el mirall, que s'il·lumina tot de blanc i llambrega. La bombeta ha petat en una mort sobtada. No ha resistit la brutal empenta de les energies selenites. Res més. El silenci. No hi ha res més.

Em precipito contra l'espill. El copejo amb tots dos punys i amb el cap. Sagno. Mil bocins brillants omplen l'estança. Tot es fa tou, tot es va desfent i jo també, començant pels peus i acabant pel rostre. Au, sento plaer. Au, em dilueixo en una sensació per a mi desconeguda fins ara. Ni telèfon ni res. Deixar-se vèncer... Veus conegudes em criden, algunes desconegudes, preocupades, excitades, des de més enllà de la porta del no-res.

Virgili

MAR I MUNTANYA

Mercè Piera

Tercer premi

La recepta

Mono no aware (物の哀れ)

Sensibilitat o capacitat de sorprendre's o de commoure's, de sentir una certa melangia o tristesa davant del que és efímer.

M'empasso el vídeo de com preparar un sucós pollastre amb escamarlans que no sé qui coi ha penjat a *Youtube*. Em llepo els dits i regalimo per les dues boques.

No tinc cap intenció de cuinar el plat sinó de seguir combinant bé els ingredients per assaborir-lo sense fi.

En la meva cassola, el mar comença on acaba la muntanya.

Mar

Natukashii (なつかしい)

Instant en què un fet o un objecte t'evoca un bon record el qual t'omple de tendresa.

Fa vora un parell d'anys que es va prejubilat però té el detall de tornar a aparèixer per l'oficina cada cop que és l'aniversari d'una de nosaltres. Es presenta amb el seu millor somriure i estampa un parell de petons sonors a l'homenatjada mentre li fa entrega d'un petit obsequi.

El dia que vaig fer-ne trenta-vuit em va regalar un llibre de títol suggerent i autora japonesa: "El Museu del silenci". Molt adient, sí senyor. Xerro poc perquè no sé què dir, perquè no em surt res de dins, perquè se'm tanquen les boques.

Al jubilat, li explico coses de tant en tant perquè és sord d'una orella. La seva obsessió des de ben petit per la immersió a pulmó lliure li va perforar el timpà massa vegades perquè el seu otorrinolaringòleg pogués posar remei.

Creia que un cop es jubilat se'n tornaria al seu Cadaqués natal però m'equivocava. S'ha quedat a la Vall amb mi i per mi. És l'únic que sap com fer-me parlar i no vol que els mots se m'acabin esborrant fins a quedar-me en el silenci ple. Pensa que si renuncio del tot a les paraules, seré jo qui acabi marxant molt lluny i per sempre.

Muntanya

Shinrin-yoku (森林浴)

Banys de bosc

Camino entre la boira per endinsar-me en la part més profunda de mi mateixa tot i que alhora sóc conscient que no estic sola al bosc. Una colla d'homes i dones, plàcids i silenciosos, passegen i s'aturen de tant en tant a ensumar pensaments, campanetes i geranis obscurs, a tancar els ulls per obrir les orelles, a acaronar les fulles dels bedolls o a mirar embadalits una merla o un pica-soques blau. El guia del grup va descalç i no s'immuta per les pedres que troba pel camí.

M'agrada com s'emmiralla tot plegat sobre la Bassa d'Oles.

El descalç em va explicar una tarda de tempesta que *shinrin-yoku* és una d'aquelles paraules japoneses que fan de mal traduir, que s'han de viure per comprendre-les i que fet i fet, vindria a ser la sensació de benestar que experimentes quan camines pel bosc connectant amb la natura a través dels sentits. Admiro la capacitat dels nipons d'encabir tot un món en un sol mot.

Arrenco un parell de gerds pilosos i els esclafó entre l'índex i el polze. Em refrego la pasta rogenca per l'interior dels llavis, resseguint les genives. Noto que l'altra boca també en vol.

El descalç se m'acosta acompanyat per la Kira, un border collie femella de pèl curt, orelles semicaigudes i un morro acabat amb una graciosa trufa de color negre. Ens acomiadem de la resta del grup i ens perdem entre la boira per connectar-nos amb els cinc sentits.

Mar

Amaoto (雨音)

El so de la pluja

El jubilat obre l'aixeta de la banyera, regula la temperatura de l'aigua i posa el tap. En té prou amb els pocs minuts que triga a omplir-se, per treure'm la roba i desembussar-me. A mi no em dona temps ni a fingir un orgasme. Somio.

Em convida a entrar a la banyera i a separar de nou les cames per entaforar-se entre elles. M'agrada l'envàs fúcsia i l'olor penetrant del *Moussel de Legrain*. Recolza l'esquena sobre la meva panxa, deixa caure el cap sobre el meu pit dret i m'ofereix l'orella. No n'estic segura que aquesta sigui la sorda. M'incorporo una mica i se m'escapa el riure. «Saps que folles fatal?», li xiuxiuejo a cau d'orella, però ell ni s'immuta i llavors sé que per allà puc parlar.

Folla com si es moqués, quatre embranzides i fora secrecions, però és l'únic que sap com obrir-me les dues boques i que xerri. Espatarrada, noto amb delit com es van desenganxant els llavis llardosos de semen i pareixo a l'aigua els mots adherits com paparres a les parets fibroses de l'úter, els mots que no es van desprendre amb la darrera menstruació. Alhora, el seu cos calent i mig sord m'arrenquen de les cordes vocals les paraules que només vull escoltar jo.

Començo. «T'has fixat mai que sota la mamella esquerra tinc un parell de mugrons més?», li pregunto enjogassada i sense cap esperança que s'hagi adonat de la presència d'aquests dos mugronets que semblen taques o berrugues i que són el resultat d'un petit error del desenvolupament embrionari sense cap transcendència. Si més no —li aclareixo— això és el que em va dir el dermatòleg quan em va diagnosticar la politèlia.

Sembla adormit de tan quiet com està amb els ulls entretancats i la panxa mig coberta d'escuma seguint el ritme lent de la respiració. Murmura que a través de la meva veu sent les onades, com si es posés un caragol de mar a l'orella. Noto com se li posa la pell de gallina.

L'aigua de la banyera comença a refredar-se però jo encara he de parlar-li de com la Kira m'ensuma i em llepa tots els mugrons endurits mentre munto al descalç, amb silenci i sota la mirada fosca dels arbres.

Muntanya

Kintsukuroi (金繕い)

Antic art japonès de recompondre un objecte que s'ha trencat amb or deixant a la vista la reconstrucció com a símbol de fragilitat, fortalesa i bellesa.

El descalç té unes taques a la pell rodones i rosades com els meus mugrons de més però escampades a l'atzar: al costat del melic, sobre el maluc dret, a l'esquena i a les cuixes. Un cop em va explicar que el va disparar un desconegut a mitjanit. Crec que fins a sis trets però cap de mortal. Jo no penso pas que fos un desconegut perquè des d'aleshores que viu amagat en aquesta cabana atrotinada i perduda en el bosc de Baricauba, encara que tampoc no n'haig de fer res. Les ferides de bala han cicatritzat però les de la por segueixen ben obertes: té pànic a tancar els ulls. No els clou ni quan carda.

Tornem al bosc. No recordo un estiu tan calorós com aquest. M'agafa l'índex i el mig de la mà esquerra i em fa furgar dins la molsa. Primer la noto seca però a mesura que endinso els dits es fa més humida i flonja. N'arranquem petits pans —tot i que sabem que està prohibit— i ens els refreguem per tot el cos com si ens netegéssim els pecats. Després ens empastifem de nou rebolcant-nos entre les falgueres.

Respirem la quietud dels avets. Abraço el tronc d'un dels més vells i quedo presa per la resina que se m'enganxa als cabells, a la galta, als braços i als palmells bruts. El descalç m'agafa per la cintura i tira de mi com si em volgués desprendre. No pot perquè ara sóc una més de les branques baixes de l'arbre. Vençut, recolza els seus braços sobre els meus, acomoda la barbeta rasposa sobre la meva espatlla i em penetra amb suavitat. Sé que també veu com una filera de formigues puja pel tronc.

Les pedres riuen descarades i jo desitjo que arribi fins al fons. No li puc dir el que vull ni amb la boca de baix que és plena de carn ni amb la llengua que se m'ha endormiscat oint la remor

de la saba ascendent. L'única cosa que puc fer i faig és desenganxar la mà dreta del tronc i deixar-la caure amb força sobre el seu maluc just a l'alçada de la taca rosada. Sé que reviurà l'impacte de la bala i reaccionarà amb una plaent i dolorosa sotragada pèlvica. El bec d'un picot negre perfora l'arbre sense parar i la Kira ens borda.

Mar

Komorebi (木漏れ日)

Llum del sol que es filtra entre les fulles dels arbres.

Truquen a la porta. Sé que és el jubilat perquè és dijous. Arriba puntual a la nostra cita setmanal. Porta un petit ram de flors silvestres a la mà; altres vegades són bombons de licor —els meus preferits— o un llibre a on mudar-me per unes hores. Sempre el rebo neta, bonica i silenciosa. Per això es queda ben astorat quan em troba tota despenjada i amb la roba rebregada. No li dic que vinc del bosc. No li dic res.

No, no m'he dutxat perquè volia retenir l'olor salvatge de fulles humides, de llet agra, d'arrels i de saliva del meu cos amb l'esperança que només sigui sord d'oïda i no de la resta dels sentits. Abaixa la mirada i respira concentrant-se amb els meus aromes durant el que em sembla una eternitat, calenta com estic. Se m'arramba i descorda un per un els botons de la brusa amarada de suor mentre m'ensuma com un animal a la seva presa. Es recrea xuclant cada un dels mugrons amb restes de baves de la Kira i li acarono els cabells igual que faig amb la gossa. Amb això ja en tinc prou per escorre'm de nou.

Se'm cola per sota la faldilla tacada, posa el nas i els llavis sobre el meu sexe i es deixa acaronar per la tebior líquida, la intimitat salada i l'olor d'algues i fons marí. Agenollat, panteixa i prega que quan li toqui morir, pugui fer-ho capbussat entre les meves cuixes.

Hannah

LA RECERCA

Joan Cabalgante Guasp

Premi local

Les cabanes del fred

Els dies tornaven a succeir-se com un vell ritual. Vá ser en aquell mes de tardor quan el fred lunar et llepava les orelles. Treballàveu a foravila, anàveu a la caça de la perdiu, a collir gatova, a arrabassar palmes... Després de la primera sortida, baixàveu de la muntanya i et sorprengué el color grisós dels camps. La teva cara tenia l'expressió més severa. La correguda no us va servir per a res. El poble es trencà dins un nigul de cendra. Davant de cada casa hi havia un bassiot de sang. Aquella fou la darrera vegada que veieres el teu pare.

Ara que a la fi t'he trobat, podràs entendre, si n'ets capaç, les seves raons. El cor del teu pare mai no va ser per a tu com un fort norai contra la ventada. Una batalla perduda. La fam de revenja va ser massa forta. La guerra no el destruí, però sí que el canvià. I tu ja saps que, en un moment o altre, tots hem de canviar. No el culpis d'haver-te deixat sola. Ell ja no era capaç d'entendre la misèria d'aquest món, on ens ha tocat viure. La seva mirada cercava, entre les copes dels arbres, una raó per tirar endavant, per surar-te a tu amb la meva ajuda, per deixar enrere les males llengües i els mals records. Tu eres molt petita, però has de saber que abans de l'extermini dels nostres, el seu fill recollia les seves carícies com a garballons i les estojava com a un tresor.

Si tanques els ulls i trepitges fort aquestes penyes, podràs sentir el gemec inquietant de la nostra constel·lació. L'estel del teu pare demana un altre canvi.

Recordes la mort de l'ermità? El teu pare s'arrossegà i plorà i clavà les ungles dins la terra. Estirà el coll i cercà al cel l'estel del seu vell mestre. Una llum dins la foscor s'extingia. El mestre sempre deia que la mort sorprèn els febles. En el teu poble la gent es fa vella massa aviat. La joventut marxa massa aviat; els joves tornen dones i homes massa aviat. La mort tan sols és un accident més dins la natura. La meva darrera llàgrima fou per la seva mort. Ara et toca a tu.

No és casual que et busqui a la Sèptima Avinguda, que sigui aquí i no a Capdepera, on haguem de refer el camí per a la recerca del coratge perdut. Tres, són tres, les habilitats que hauràs de treballar: l'ansia abnegada de la vida, la mort encofrada per la por i l'astúcia del drac que s'enfila.

L'ansia abnegada de la vida

Has comptat fins a tres i ja ets a Nova York; ara et crema el sol i d'enfora veus un magnífic hount round realitzat per un al·lot d'uns setze anys; tots aplaudeixen la jugada, mentrestant, t'enlluerna un raig i entres a l'edifici més gran de la ciutat. A la recepció, el bidell et fa un senyal amb el dit que et porta a una sala de butaques baixes de vellut, on encara es permet fumar; hi ha un home que amaga la seva fesomia darrere el New York Times.

—Fuma?

—No, gràcies.

Segueix llegint el diari com si l'oferiment hagués estat un simple protocol d'educació. El fum s'allargassa a l'aire i tu decideixes interrompre'l. Ell et mira sense treure's la cigarreta de la boca.

—Coneixia vostè el meu pare?

Un somriure llarg el delata. Saps que t'ho aclarirà d'un moment a l'altre, només cal esperar...

—Sí, era un portador excel·lent. El meu nom és John Mc Arthur i treballo com a periodista d'aquest mateix diari. L'home assenyalà amb el dit el periòdic.

—Perdoni que no m'hagi presentat. Em dic Dereck Komani. Portador?

—Sí. El teu pare ens acompanyà en el meu primer reportatge a Kuala Lumpur. Coneixia tots els trajectes. Haguérem de passar moltes dificultats per poder obtenir la primera fotografia.

—Què fotografiàveu, exactament?

—Era una antiga tribu perduda a les muntanyes. Es deia que encara no havien obtingut cap contacte amb cap ésser humà.

—I va ser així?

—Bé, nosaltres fórem els primers. El teu pare, de petit, ja era un perfecte trescador de muntanya. Pujava i davallava els cims com un estel rabiós de foc, coneixia a la perfecció la serra de Tramuntana, després venguren la península, els Alps i Les Rocalloses...

T'hauria agradat demanar-li més coses al senyor McArthur, però ell hagué de marxar. Li encaixares la mà fortament i ell et deixà una targeta, perquè el trucassis quan calgués. Li explicares el fatídic dia, de quan el teu pare marxà per sempre. Li va saber greu, allò. Ara surts de l'hotel i et dirigeixes a l'estació de metro més fosca de Nova York. Camines lentament i les preguntes et creuen la ment com un tret. La teva absència forma part del panorama, on milers de ciutadans passen vora teu, com si fossin l'ànsia abnegada de la vida. Creus que et mereixes més respostes, així que deixideixes anar a l'Ambaixada.

La mort encofrada per la por

Allà et rep l'Ambaixador. Encaixeu les mans, i prega que t'acomodis en una de les butaques del seu despatx; t'ofereix un cigar, no fumes. Li parles dels teus objectius, a una mort digna li cal una expatriació digna. Ell dubta de la teva fermesa. Li parles de paisatges comuns, combregueu en la bellesa de les estepes i en la força i bellesa de les crineres dels cavalls salvatges. No comprens la ciutat, ell t'orienta. Et comunica que els temps han canviat, que tothom ha cedit a les comoditats, que no pot ser tornar enrere. Fas una capada d'aprovació, però per dins dubtes, perquè a l'urbs t'estreny un sentiment d'angoixa mai abans no experimentat. Conversau també sobre les tensions diplomàtiques, sobre l'esforç incòlume per refredar posicionaments. Els països emergents no aturen, però els cal molta experiència democràtica. Promets tornar-lo a veure. Sort i endavant.

Ella és el teu pulmó dret, sempre et truca quan el teu pulmó esquerre falla. Agafes el telèfon.

—Micaela? Ets tu, Micaela? Quant de temps!

Només feia dues setmanes des de la darrera vegada que us vàreu veure. Portaves aquella americana que et regalà la teva germana el dia del teu aniversari. Micaela et comprèn, et vol veure viu, com quan corries per l'estepa. Vol que siguis lliure, i això t'agrada, el que et faci recordar que un dia vares voler ser lliure, llunyà de l'ansia abnegada de la vida, aquesta que et trobes a l'estació de metro, als restaurants barats, a les barriades pobres, o quan dissortadament t'ha tocat esperar palplantat davant l'home vermell dels semàfors. Somrius a l'auricular, ella t'escolta.

—Per què no has vingut? —et demana. Tu poses mil excuses, que si l'Ambaixador, que si l'aniversari... Tot menys el teu vertader secret, què amaga el teu silenci? Lladrucs dins la nit. Quedau per veure-us a l'Ostra trista, restaurant de moda.

—On voldran asseure's, els senyors? —digué un tot estirat cambrer.

—Allà va bé —assenyalares la taula del fons, aquella que et portà tants records en penombra d'un passat, ja gairebé inexistent, quan la Micaela i tu us arrabassàveu les mirades com les ànimes que penetren els ulls dels amants.

Li tragueres l'abric; Micaela davallava les parpelles liles al mateix temps que s'asseia i el seu posat et feia fremir en la nit.

—Ens podria dur la carta, si us plau? —digueres.

La mires de fit a fit, la mirada davalla a poc a poc, perquè t'agrada com es recull la cabellera a l'estil Hodrie Herpburn, com li cau aquell collar de perles sobre el coll blanc, i com encaixa dins el seu vestit negre sense mànigues. Ella somriu, però a la vegada sap que la teva inquietud es manifesta rere el que amagues, perquè ho amagues tot, només deixes veure la teva part invulnerable.

—De primer tenim escargots —diu el cambrer, mentre espera dret com una columna grega.

La deixes parlar, primer. Seguiu, alegres i jovials: conversau, beveu, conversau i beveu. Arriben les postres.

—Ja has aclarit allò del teu pare?

T'atures en sec. El Tiramisú se't fa una bola a la gola, una bola de cafè negre. Intentes recordar: les cabanes, el fred, la sang...

—No, encara.

Ella és llesta, tot d'una canvia de tema. Seguiu en conversa, beveu més. Pagau i marxeu.

—Et portaré a casa.

Pujau al cotxe, nou de trinca (vares fer una de les teves xulades en el concessionari de «ho vull tot baldament no sigui necessari»). L'acompanyes a casa, et convida a pujar al seu pis, t'agrada l'estora de l'entrada, i el seu sofà, on us hi llanceu abraçats per l'ansia abnegada de la vida. Besades, beveu, besades, fins que ella et pronuncia a cau d'orella: —Jo el vaig matar.

Somies, o creus que somies, un somni profund, un malson que et desbarata. La interrogues, us barallau, et violentes, t'arriba la mort encofrada per la por.

—Ho havia de fer —et vas posar molt nerviós! Crida, exaltada, amb la falda mig treta.

Vas al bany a vomitar. Et mires al mirall. La camisa blanca, desfeta, desembotonada excepte els últims botons; la cara, destrossada; els ulls, plorosos i el retorn de la teva imatge que et parla:

—Tu ets el teu pare!

Marxes del pis a correuita. T'espera l'autopista i la teva petjada sobre l'accelerador és més profunda i ràpida que l'escata del drac que s'enfila.

L'escata del drac que s'enfila

Estàs fet un sac de nervis: ella el matà, et va matar a tu. Qui sóc, jo? Estàs fet un embull, i el paisatge i les converses semblen extretes de Mulholland drive. Creuries que el teu superego t'ha traït, que Freud hi té qualche cosa a veure, perquè coneixes els seus tractats d'Histèria, però Freud ja

no està de moda, ha passat el seu temps; les seves teories sobre la mort encofrada ja no interessen a ningú. Ara es duu més l'spinnig, o el bodyboard o el ioga... Micaela no el va matar, tan sols va matar el teu alter ego, o el teu super jo, aquella ombra que com a esgarrifança d'una prohibició massa estricta, d'una repressió massa indolent s'anomena PARE. O el jo és un altre, que deia Rimbaud. Aquell poeta que tant t'agradava. Arribes a una corba i la veus, aquella imatge nítida, com el fantasma de la corba, com la de la Belladona, com la dels espectres d'altre temps, els nens que corrien nus per l'aldea, el porc senglar que ve cap a tu, l'ànima abnegada de la vida. Ja no hi ets a temps, sonen unes sirenes blaves però tu ni cas. Jo, el teu pare. Saltes la corba, el teu cotxe dona dues voltes de campana, surts despedit. Hauria pogut ser una bona història d'amor, hauria pogut acabar bé, podries haver trobat l'ombra del teu pare absent, la simbiosi perfecta entre pare i fill, però no. Ara la teva mare, que sóc jo, et plorarà; tots lamentaran el succeït, el diplomàtic avisarà el diari, Mc Arthur publicarà la notícia i tu jesus estès sobre la gespa cremada i groga dels voltants de l'autopista.

—Encara és viu! —comentà un agent. Truqueu al seu pare!

Ocelldepaper